

Aluehallitus 12.05.2025 § 120

§ 120

**Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 16 muun
valtuustoaloitteeseen hyvän omaishoidon turvaamiseksi
hyvinvointialueella (AV)**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hyvinvointialue on saanut rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) terveyden edistämisen määrärahasta kahteen omaishoidon kehittämistä koskevaan hankkeeseen. Hankeaika kummassakin hankkeessa on 1.2.2025 – 31.12.2026.

Ikääntyneiden palvelujen hanke on ”Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille”. Hankkeen päätavoite on, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omaishoitajat saavat yhdenvertaista ja vaikuttavaa tukea omaishoitajan polullaan. Hanke toteutetaan yhteistyössä omaishoitajien, alueen kuntien sekä järjestöjen (mm. alueen omaishoitajajärjestöt) kanssa.

Hankkeessa kehitetään omaishoitajan polun viestintää (tarvittava tieto helposti), omais- ja perhehoidon tiimin tavoitettavuutta, omaishoitajien terveystarkastuksia, omaishoitajien valmennuksia ja hyvinvoinnin edistämisen käytäntöjä sekä kasvatetaan perhehoidon osuutta omaishoidon vapaan aikaisena palveluna. Lisäksi toteutetaan oman hyvinvoinnin ohjausmalli kielteisen omaishoidon päätöksen saaneille.

Vammaisten lasten omaishoitajien tuen kehittämiseksi toteutetaan ”Omaishoidontuen parkkitoiminta” -hanke. Hankkeessa kehitetään maahanmuuttajataustaisten vammaisten lasten ohjattua päiväparkkitoimintaa uudeksi omaishoitajien lyhytaikaisten vapaiden malliksi.

Hyvinvointialueella on yhtenäiset palvelut omaishoidon vapaan aikaisen palvelun järjestämiseksi. Palveluseteli on yksi tapa järjestää omaishoidon vapaan aikainen hoito kotona. Palvelusetelillä kotiin tuotettavassa palvelussa on tällä hetkellä 29 palveluntuottajaa ja työskentelemme sen eteen, että saisimme tuottajia lisää. Lisäksi olemme laajentaneet kiertävää perhehoitoa, jossa perhehoitaja tulee omaishoidettavan kotiin vapaan ajaksi. Perhehoitoa pyritään laajentamaan edelleen valmentamalla aktiivisesti uusia perhehoitajia. Viime syksynä valmistui ensimmäinen perhehoitajien ryhmä (14 perhehoitajaa) ja tavoitteena on toteuttaa valmennuksia kysynnän mukaan kaksi kertaa vuodessa omaishoitajien

vapaan aikaisen palvelutarjonnan lisäämiseksi.

Omaishoidon vapaiden tarkoitus on tukea omaishoitajan ja perheen jaksamista. Tavoitteena on lisätä vapaiden käyttöä ja vahvistaa omaishoitajien sidosta yhteiskuntaan tarjoamalla päiväparkin yhteydessä ohjelmaa ja mahdollisuutta vertaistukeen omaishoitajille. Parkkitoimintaa on tarkoitus laajentaa kattamaan koskemaan kaikkia omaishoitajia ja heidän perheitään.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki seuraavan asian palauttamista valmisteluun koskevan ehdotuksen, jota jäsen Kokko kannatti:

”Palautetaan aloitevastaus uudelleen valmisteluun, jotta saadaan vastaukset seuraaviin kohtiin:

- Selvitys omaishoidon tuen tasosta ja tarpeista hyvinvointialueellamme, mukaan lukien tuen taso, lakisääteisten vapaiden käyttö ja tukipalveluiden saavutettavuus.
- Kehitysohjelma hyvän omaishoidon turvaamiseksi, jossa määritellään tavoitteet, mittarit ja aikataulut.
- Omaishoitoperheiden palveluiden parantaminen, erityisesti varmistamalla lastensa omaishoitajille oikeus omaishoidon tukeen sekä riittävät aamu- ja iltapäivähoitopaikat.”

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja ehdotti aluehallitukselle, että aluehallitus siirtyy käsittelemään seuraavaa pykälää ja että tämän asian käsittelyä jatketaan myöhemmin tässä kokouksessa. Aluehallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Tämän asian käsittelyä jatkettiin § 130 ”Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 15 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla (AV)” käsittelyn jälkeen.

Kun puheenvuoropyyntöjä ei enää ollut ja asian palauttamista valmisteluun ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka kannattivat asian palauttamista valmisteluun, tuli äänestää ”EI”.

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 12 JAA-ääntä ja asian palauttaminen valmisteluun sai 5 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat puheenjohtaja Laiho sekä jäsenet Juvonen, Laakso, Lassus, Myllyniemi, Pajuoja, Pelkonen, Piirtola, Sahuoma, Uusitalo, Vehmanen ja Wickström.

El-äänien antoivat 1. varapuheenjohtaja Värmälä, 2. varapuheenjohtaja Rehn-Kivi jäsenet Hukari ja Kokko sekä varajäsen Pulkkinen.

Koska asian käsittelyn jatkaminen oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus jatkaa asian käsittelyä.

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Valtuustoaloitevastauksen ensimmäinen kappale muutetaan muotoon:

”Hyvinvointialueella on noin 2500 omaishoitoperhettä. Heistä 60 % on iältään 65 vuotta täyttäneitä ja 40 % alle 65-vuotiaita. Omaishoidettavien palkkiot jakautuvat eri maksuluokkiin seuraavasti: 1. palkkioluokka 68 %, 2. palkkioluokka 29 % ja 3. palkkioluokka 3 %. Puolet omaishoitoperheistä ei pidä vapaitaan. Palvelustrategiassa on päätetty, että etsimme aktiivisesti uusia keinoja omaishoidon tukemiseksi ja että laaditaan suunnitelma omaishoidon järjestämisestä. Hyvinvointialue on saanut rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) terveyden edistämisen määrärahasta kahteen omaishoidon kehittämistä koskevaan hankkeeseen. Hankeaika kummassakin hankkeessa on 1.2.2025 - 31.12.2026. Omaishoidon kehittämishankkeilla pyritään kehittämään omaishoitajien palveluja hyvinvointialueella niin, että ne vastaavat aiempaa paremmin omaishoitajien tarpeisiin ja lisäävät osaltaan omaishoidon kiinnostuvuutta.”

Jäsen Piirtola saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.13.

Va. talousjohtaja Virtanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.13.

Tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään §:ää 131 ”Ilmoitusasiat”.

Päätös

Aluehallitus päätti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hyvinvointialueella on noin 2500 omaishoitoperhettä. Heistä 60 % on iältään 65 vuotta täyttäneitä ja 40 % alle 65-vuotiaita. Omaishoidettavien palkkiot jakautuvat eri maksuluokkiin seuraavasti: 1. palkkioluokka 68 %, 2. palkkioluokka 29 % ja 3. palkkioluokka 3 %. Puolet omaishoitoperheistä ei pidä vapaitaan. Palvelustrategiassa on päätetty, että etsimme aktiivisesti uusia keinoja omaishoidon tukemiseksi ja että laaditaan suunnitelma omaishoidon järjestämisestä. Hyvinvointialue on saanut rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) terveyden edistämisen määrärahasta kahteen omaishoidon kehittämistä koskevaan hankkeeseen. Hankeaika kummassakin hankkeessa on 1.2.2025 - 31.12.2026. Omaishoidon kehittämishankkeilla pyritään kehittämään omaishoitajien palveluja hyvinvointialueella niin, että ne vastaavat aiempaa paremmin omaishoitajien tarpeisiin ja lisäävät osaltaan omaishoidon kiinnostuvuutta.

Ikääntyneiden palvelujen hanke on ”Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille”. Hankkeen päätavoite on, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omaishoitajat saavat yhdenvertaista ja

vaikuttavaa tukea omaishoitajan polullaan. Hanke toteutetaan yhteistyössä omaishoitajien, alueen kuntien sekä järjestöjen (mm. alueen omaishoitajajärjestöt) kanssa.

Hankkeessa kehitetään omaishoitajan polun viestintää (tarvittava tieto helposti), omais- ja perhehoidon tiimin tavoitettavuutta, omaishoitajien terveystarkastuksia, omaishoitajien valmennuksia ja hyvinvoinnin edistämisen käytäntöjä sekä kasvatetaan perhehoidon osuutta omaishoidon vapaan aikaisena palveluna. Lisäksi toteutetaan oman hyvinvoinnin ohjausmalli kielteisen omaishoidon päätöksen saaneille.

Vammaisten lasten omaishoitajien tuen kehittämiseksi toteutetaan ”Omaishoidontuen parkkitoiminta” -hanke. Hankkeessa kehitetään maahanmuuttajataustaisten vammaisten lasten ohjattua päiväparkkitoimintaa uudeksi omaishoitajien lyhytaikaisten vapaiden malliksi.

Hyvinvointialueella on yhtenäiset palvelut omaishoidon vapaan aikaisen palvelun järjestämiseksi. Palveluseteli on yksi tapa järjestää omaishoidon vapaan aikainen hoito kotona. Palvelusetelillä kotiin tuotettavassa palvelussa on tällä hetkellä 29 palveluntuottajaa ja työskentelemme sen eteen, että saisimme tuottajia lisää. Lisäksi olemme laajentaneet kiertävää perhehoitoa, jossa perhehoitaja tulee omaishoidettavan kotiin vapaan ajaksi. Perhehoitoa pyritään laajentamaan edelleen valmentamalla aktiivisesti uusia perhehoitajia. Viime syksynä valmistui ensimmäinen perhehoitajien ryhmä (14 perhehoitajaa) ja tavoitteena on toteuttaa valmennuksia kysynnän mukaan kaksi kertaa vuodessa omaishoitajien vapaan aikaisen palvelutarjonnan lisäämiseksi.

Omaishoidon vapaiden tarkoitus on tukea omaishoitajan ja perheen jaksamista. Tavoitteena on lisätä vapaiden käyttöä ja vahvistaa omaishoitajien sidosta yhteiskuntaan tarjoamalla päiväparkin yhteydessä ohjelmaa ja mahdollisuutta vertaistukeen omaishoitajille. Parkkitoimintaa on tarkoitus laajentaa kattamaan koskemaan kaikkia omaishoitajia ja heidän perheitään.

Lisäksi aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen sekä 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 10.12.2024 § 78 aloitteen hyvän omaishoidon turvaamiseksi hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tulisi laatia selvitys omaishoidon tuen tasosta ja tarpeista hyvinvointialueella sekä laatia kehitysohjelma hyvän omaishoidon turvaamiseksi. Lisäksi esitetään omaishoitoperheiden palveluiden parantamista.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Paakkunaisen valtuustoaloite hyvän omaishoidon turvaamiseksi hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aloitteen tekijä, aluevaltuusto, ikääntyneiden palvelujen palvelualueen palvelualuejohtaja

Päätöshistoria